

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564
 ดค. 364: ครอบครัวและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
 Sec.5400/01 (2-1-6 จำนวน 3 หน่วยกิต)
 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา พร้อมข้อมูลการติดต่อ

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	โทรศัพท์	e-mail	สถานที่ติดต่อ/ ห้องพัก
5400/01	อ. ดร. มาลี จิรวัดนานนท์	0-2696-5529	m_yuntu@yahoo.com	รส 501

ห้องเรียน MST. 2021-1 ดค. 364(5400/01)

2. วันและเวลาบรรยาย

ทุกวัน.....วันพฤหัสบดีเวลา..... 13.30-16.30 น.....ห้องบรรยาย.. ออนไลน์.... MST.....

วันสอบ

สอบกลางภาค-.....เวลา.....

สอบปลายภาค วันอังคารที่ 7 ธันวาคม 2564 เวลา.....09.00-12.00 น.

3. จุดมุ่งหมายของรายวิชา Purposes of the course

3.1. เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจแนวคิดที่เกี่ยวกับครอบครัว ความหมาย วงจรชีวิต วิกฤติครอบครัว และความเข้มแข็งของครอบครัว

3.2. เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ ความหลากหลายของรูปแบบครอบครัว ปัจจัยและผลกระทบของโครงสร้างและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อสมาชิกครอบครัว โดยเฉพาะเด็ก และเยาวชน

3.3. เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้และเข้าใจบทบาทการทำงานกับครอบครัวของนักสังคมสงเคราะห์ในการเสริมสร้างพลังความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน

4. แนวสังเขปรายบรรยาย Course Description

ภาษาไทย

แนวคิดวงจรชีวิตครอบครัว รูปแบบลักษณะต่างๆ ของครอบครัว สถานการณ์และพลวัตการเปลี่ยนแปลง ทางสังคม ผลกระทบต่อสมาชิกครอบครัวโดยเฉพาะเด็ก และเยาวชน แนวคิดวิกฤติ ความเข้มแข็งของครอบครัว และแนวทางการพัฒนาวิธีการท างานและบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อเสริมสร้างพลังความเข้มแข็งของครอบครัว และชุมชน

ภาษาอังกฤษ

Concept of family life circle and various types and forms of families, situations and dynamics of social change affecting family especially child, youth and family. Concepts of family crisis and strength. Guidelines for development social work methods and roles to strengthen family and community.

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา

1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์			5. ทักษะการวิเคราะห์					6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	4	
			●	●	●			●		●			●	●		●									

หมายเหตุ: รายละเอียดผลการเรียนรู้จากหลักสูตร (Curriculum Mapping) ดูรายละเอียดได้จาก หลักสูตร สังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563)

6. กฎกติกากฎเกณฑ์การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้

กฎกติกากฎเกณฑ์การเรียนการสอนในชั้นเรียน

การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ตามประกาศของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรื่องแนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) ดังนั้น กฎ กติกา สำหรับการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของรายวิชานี้ มีดังนี้

1. นักศึกษาทุกคนต้องออนไลน์ผ่านระบบ (Microsoft Teams) MST ตรงตามวัน และเวลาของการจัดการเรียนการสอน
2. นักศึกษาทุกคนต้องใช้ชื่อและนามสกุลจริงในระหว่างการเรียนออนไลน์ผ่านระบบ MST หรือระบบออนไลน์อื่น ๆ
3. นักศึกษาต้องเข้าชั้นเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของการเรียนในวิชานี้ หากมีความจำเป็นที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้หรือการเข้าเรียนล่าช้า ควรแจ้งอาจารย์ผู้สอนทราบ ตามช่องทางการติดต่อที่กำหนดไว้
4. หากนักศึกษาพบว่าการออนไลน์มีความขัดข้องด้วยสาเหตุใด ๆ ก็ตาม จะต้องรีบแจ้งแก่อาจารย์ผู้สอน หรือทางเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรทางอีเมล หรือทางโทรศัพท์ หรือทางช่องทางการติดต่ออื่น ๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา โดยเร็วที่สุด มิเช่นนั้นจะถือว่านักศึกษาไม่ได้เข้าเรียนในคาบนั้น ๆ
5. หากอาจารย์ผู้สอนขอตรวจนับจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียนออนไลน์ และตอบคำถามการเรียนขอให้นักศึกษาเปิดกล้องด้วยทุกครั้ง มิเช่นนั้นจะถือว่านักศึกษาไม่ได้เข้าเรียนในคาบนั้น ๆ
6. นักศึกษาและผู้สอนควรที่จะต้องเคารพซึ่งกันและกัน รวมทั้งยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างโดยปราศจากอคติ ให้สื่อสารและร่วมทำความเข้าใจเพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาความรู้คู่ปัญญา
7. หากนักศึกษาประสงค์ที่จะทำการบันทึกการสอนไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ ต้องแจ้งให้ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนทราบและยินยอมก่อนทุกครั้ง

8. การรับมอบหมายงานและการส่งงาน นักศึกษาจะต้องส่งผ่านระบบ MST ตามกำหนดระยะเวลา ทุกครั้ง หากนักศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องส่งงานล่าช้าเนื่องด้วยสาเหตุจากข้อผิดพลาดของระบบออนไลน์ ขอให้นักศึกษาแจ้งแก่อาจารย์ผู้สอนตามช่องทางการติดต่อต่าง ๆ โดยเร็วที่สุด มิเช่นนั้นจะถือว่านักศึกษาไม่ได้ส่งงานชิ้นนั้น หรือส่งงานล่าช้า

การวัดผล

กิจกรรมที่	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนการประเมินผล
1.	- ลักษณะการมีส่วนร่วม กิจกรรม ในชั้นเรียน และงานที่ได้รับ มอบหมายให้ค้นคว้านอกชั้นเรียน	ปรับตามความเหมาะสมตลอดการ จัดการเรียนการสอน	ร้อยละ 30
2.	- ศึกษานำเสนอ และจัดทำ รายงานกลุ่ม	สัปดาห์ที่ 7,15-16	ร้อยละ 30
3.	- สอบปลายภาค	ตามตารางสอบปลายภาค	ร้อยละ 40

7. หัวข้อการเรียนการสอน

สัปดาห์ที่ / (ว/ด/ป)	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการ เรียนการสอน/ สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้	ผู้สอน/ วิทยากร
1 (19 ส.ค.64)	- ชี้แจงแนวการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ - ทบทวนความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับครอบครัว	บรรยาย ร่วม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และ กิจกรรม/สื่อ ppt.และอื่นๆ	ได้ข้อตกลงเพื่อเป็นแนว ทางการจัดการเรียนการ สอนในรายวิชานี้ และ นักศึกษาได้ทบทวนความรู้ เกี่ยวกับครอบครัวที่มีของ ตนเอง	อาจารย์ ประจำวิชา
2 -4 (26 ส.ค.64) และ (2 ก.ย. 64) (9 ก.ย.64)	- วงจรชีวิตครอบครัว - สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทาง สังคม และผลกระทบต่อครอบครัว โดยเฉพาะเด็ก และเยาวชน	บรรยาย ร่วม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และ กิจกรรม/สื่อ ppt.และอื่นๆ	นักศึกษาได้รับความรู้ เกี่ยวกับหัวข้อที่บรรยาย และมีการแลกเปลี่ยน ซักถาม	อาจารย์ ประจำวิชา
5 (16 ก.ย.64)	- การประเมินครอบครัวของ นักสังคมสงเคราะห์	บรรยาย ร่วม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และ กิจกรรม/สื่อ ppt.และอื่นๆ	นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับ หัวข้อที่บรรยายและมีการ แลกเปลี่ยนซักถาม	วิทยากร

ลำดับที่ / (ว/ด/ป)	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการ เรียนการสอน/ สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้	ผู้สอน/ วิทยากร
6 (23 ก.ย.64)	- แนวคิดทฤษฎีระบบ โครงสร้าง การหน้าที่ และรูปแบบครอบครัว ในสังคม - ภาวะวิกฤติ และวิกฤติครอบครัว	บรรยาย ร่วม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และ กิจกรรม/สื่อ ppt.และอื่นๆ	นักศึกษาได้รับความรู้ เกี่ยวกับหัวข้อที่บรรยาย และมีการแลกเปลี่ยน ซักถาม	อาจารย์ ประจำวิชา
7 (30 ก.ย.64)	- รูปแบบที่หลากหลายของ ครอบครัวในสังคมไทยท่ามกลาง พลวัตทางสังคม	สัมมนา ร่วม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และ กิจกรรม/สื่อ ppt.และอื่นๆ	นักศึกษาสามารถนำเสนอ ลักษณะ/รูปแบบครอบครัว ที่สนใจที่ได้ค้นคว้ามา เพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	อาจารย์ ประจำวิชา
สัปดาห์สอบกลางภาค				
9-11 (7 ต.ค.64) (14 ต.ค.64) และ (21 ต.ค.64)	- แนวคิดความเปราะบางทางสังคม และความสัมพันธ์ในครอบครัว - การให้ความรู้ชีวิตครอบครัว และ - การสนับสนุนทางสังคม เครือข่าย ทางสังคม ความเข้มแข็งของ ครอบครัว และชุมชนเป็นฐานฯลฯ	บรรยาย ร่วม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และ กิจกรรม/สื่อ ppt.และอื่นๆ	นักศึกษาได้รับความรู้ เกี่ยวกับหัวข้อที่บรรยาย และมีการริเริ่มกิจกรรมการ ให้ความรู้ชีวิตครอบครัว	อาจารย์ ประจำวิชา
12 (28 ต.ค.64)	- การเสริมพลังอำนาจใน ปฏิบัติการงานสังคมสงเคราะห์กับ ครอบครัว และชุมชน	บรรยาย ร่วม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และ กิจกรรม/สื่อ ppt.และอื่นๆ	นักศึกษาได้รับความรู้และมี การแลกเปลี่ยนซักถาม มุมมอง เทคนิคและทักษะ การทำงานของนักสังคม สงเคราะห์	วิทยากร
13-14 (4 พ.ย. 64) (11พ.ย. 64)	- นโยบายและยุทธศาสตร์การ พัฒนาสถาบันครอบครัว - การเสริมสร้างกิจกรรมเพื่อการ พัฒนาครอบครัวเข้มแข็ง - ครอบครัวที่เผชิญสถานะ ยากลำบาก และงานสังคม สงเคราะห์	บรรยาย ร่วม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และ กิจกรรม/สื่อ ppt.และอื่นๆ	การมีความรู้เกี่ยวกับหัวข้อ ที่บรรยาย และนักศึกษา สามารถนำเสนอกิจกรรม การให้ความรู้ชีวิตครอบครัว เฉพาะรูปแบบที่สนใจศึกษา ได้	อาจารย์ ประจำวิชา
15-16 (18 พ.ย.64) (25 พ.ย.64)	- นักศึกษานำเสนอรายงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน - สรุปบทวน	สัมมนา และ ทบทวนการ เรียนรู้และ กิจกรรม/สื่อ ppt.และอื่นๆ	นักศึกษามีการนำเสนอ และการร่วมเรียนรู้เกี่ยวกับ ครอบครัวที่หลากหลายใน สังคมไทย และแนวทางการ พัฒนาบทบาทนักสังคม สงเคราะห์ในการทำงานกับ ครอบครัวในยุคร่วมสมัย	อาจารย์ ประจำวิชา

8. การประเมินผลการเรียน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนจะพิจารณาโดยอิงกลุ่มผู้เรียน และตามหัวข้อที่ 6(การวัดผล)

9. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขอตรวจสอบคำตอบ ตลอดจนดูคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ที่ งานการศึกษาและกิจการนักศึกษา ชั้น 2 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

10. เอกสารอ้างอิงประกอบการเรียนการสอน

10.1. เอกสารและตำราหลัก

กิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, สำนักงาน. มปป. **นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ.2547-2556.**

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว (กสค.) 2554. **มติสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี 2554.** กรุงเทพฯ : สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

ฉลาดชาย รมิตานนท์. “การศึกษาครอบครัวไทย : ข้อคิดและแนวทางการศึกษา.” ใน **สังคมและวัฒนธรรมในประเทศไทย.** กรุงเทพมหานคร : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.2542

บุญเสริม หุตะแพทย์. 2545. **เครือข่ายครอบครัว** ในประมวลสาระชุดวิชา จิตวิทยาครอบครัวและครอบครัวศึกษา หน่วยที่ 12-15 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,

พวงเพ็ญ ชุณหปราณ และคณะ. **การปรับตัวของสตรีที่เลี้ยงดูบุตรตามลำพังในชุมชนเมืองกรุงเทพมหานคร,**รายงานการวิจัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.2543

วัฒนธรรม, กระทรวง ร่วมกับสถาบันรามจิตติ. มปป. **เด็กไทยใน 4 ปี สร้างของรัฐบาลใหม่** นโยบายและยุทธศาสตร์วัฒนธรรมเพื่อเด็กไทย

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. **ประมวลสาระชุดวิชา สวัสดิการครอบครัวและสังคม.** นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2545

อรนุช อุดมสมฤดี. 2550. **สัมพันธภาพในครอบครัวกับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์.** สาขานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อภิญา เวชชัย และ อัญมณี บุรณกานนท์. **สภาพการณ์ปัจจุบันของเด็ก เยาวชนและครอบครัว และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.** กทม.: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546

Bahr, Stephen J. **Family interaction.** New York : Macmillan Publishing. 1989.

Hutter, Mark. **The changing Family.** Boston : Allyn and Bacon. 1998.

Seifert, Kelvin L. **Child and Adolescent Development.** Boston : Houghton Mifflin Company. 1997.